

SELİM İLERİ ÜZERİNE BİR BİBLİYOGRAFYA DENEMESİ

İdris Nebi Uysal

- Yaşam öyküsü 30 Nisan 1949 - 8 Ocak 2025 tarihleri arasına rastlayan Selim İleri, XX. yüzyıl Türkiye sahası Türk edebiyatının önemli isimlerinden biridir. Edebiyat tarihlerinin¹ romancı, öykücü, eleştirmen, denemeci ve incelemeci gibi hüviyetlerle takdim ettiği İleri; edebiyat hayatına adım attığı 1967 yılından itibaren daima yazıyla meşgul olmuş; roman, tiyatro, şiir, deneme, öykü, anı, inceleme ve çeviri gibi türlerde ürünler ortaya koymuş ve yirmiye yakın senaryo metni kaleme almıştır.² *Yeni Ufuklar*, *Yeni Dergi*, *Papirüs*, *Varlık*, *Türk Dili*, *Politika*, *Dünya*, *Milliyet*, *Milliyet Sanat*, *Cumhuriyet* gibi pek çok gazete ve dergide inceleme ve eleştiri yazılarıyla okurun karşısına çıkmıştır. Bunların yanı sıra o; gazetelerde köşe yazarlığı yapmış, yazı dizileri hazırlamış, radyo ve televizyonlarda kültür-sanat içerikli programlar sunmuştur.

Üretken bir sanatçı olan Selim İleri, hayatı boyunca çok sayıda ödüle layık görülmüştür. Sait Faik Hikâye Armağanı (1976), Türk Dil Kurumu Roman Ödülü (1977), Milliyet Sanat Dergisi Yılın Romanı Ödülü (1981), Sinema Yazarlar Derneği En İyi Senaryo Ödülü (1982), Orhan Kemal Roman Ödülü (2001), Sedat Simavi Edebiyat Ödülü (2003), Türkiye Yazarlar Birliği Hatıra Ödülü (2005) ve Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü (2012) kendisine verilen ödüllerden birkaçıdır.

Selim İleri; hayatı, sanatı, olaylara bakışı ve eserleriyle akademi ve sanat çevrelerinin üzerinde durduğu şahsiyetlerden biridir. Hakkında yapılan en kapsamlı çalışma, onun edebiyat hayatındaki 40. yılı

¹ <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ileri-selim>, 19.01.2026. Sanatçı 8 Ocak 2025 tarihinde vefat etmiştir. Vefat tarihi bilgisi, çevrim içi ansiklopedi olan bu sayfaya henüz işlenmemiştir.

² <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ileri-selim> 19.01.2026, Sitedeki kayıtlara göre sanatçının 88 eseri vardır.

münasebetiyle hazırlanan *Selim İleri Kitabı Şimdi Seni Konuşuyorduk* isimli kitaptır. İnci'nin (2007) hazırladığı bu yayın iki bölümden oluşmaktadır: "Selim İleri Edebiyatı Üzerine" başlıklı ilk bölümde 13 araştırmacının yazarla ilgili değerlendirmesi yer almaktadır. "40 Yıla 39 Yazı ve 1 Şiir" başlığını taşıyan ikinci bölümde ise her biri farklı bir araştırmacı tarafından yazılmış 39 yazı ve 1 şiir vardır. Çalışma, Selim İleri'nin yazı ve eserlerinden oluşan bibliyografya ile tamamlanmıştır. Bundan başka sanatçıyı muhtelif yönleriyle ele alan başka çalışmalar da vardır. Bunların künyesi aşağıda liste hâlinde verilmiştir.

Tespit edebildiğimiz kadarıyla Selim İleri hakkında yapılan araştırma ve incelemeleri topluca veren bir bibliyografya çalışması yoktur. Ancak Şahin (2007) tarafından *Eşik Cini* isimli dergide "Selim İleri Bibliyografyası" adlı bir çalışma yayımlanmıştır. Araştırmacı bu çalışmada sanatçının yazın hayatının başlangıcından 2007 yılına kadar kaleme aldığı eserler, yaptığı inceleme ve çeviriler ile aldığı ödüllerin kronolojik ve tematik listesini vermiştir.

Amaç ve Yöntem

Son yıllarda bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, bilgiye ulaşmayı ve bilginin yaygınlaşmasını kolaylaştırmıştır. Bilginin ve kaynakların artmasıyla birlikte hem bilgi kirliliğinin önüne geçmek hem de araştırmacılara rehberlik etmek büyük önem kazanmıştır. Bu durum bibliyografya çalışmalarına duyulan ihtiyacı artırmıştır. Hiç kuşkusuz, bibliyografyalar araştırmacıların temel başvuru kaynakları arasında yer alır. Bunlar bir toplumun bilimsel ve kültürel faaliyetlerinin envanteri olarak kabul edilir.

Bilim tarihimizde bu alanda kaleme alınmış en meşhur eser Kâtip Çelebi'nin *Keşfü'z-Zunûn an Esâmi'l-Kütüb ve'l-Fünûn* adlı kitabıdır. Arapça yazılan bu eser, kapsamlı bir bibliyografya ve bilimler ansiklopedisi mahiyetindedir (Kutluer 2002: 321). Eserde müellifin zikrettiği Arapça kaynaklar çok olsa da Farsça ve Türkçe çalışmalar da mevcuttur. Bugün *Keşfü'z-Zunûn* sayesinde nüshası bulunmayan veya kayıp eserlerin dahi künyesine kolayca ulaşılabilir. Ülkemizde son yıllarda her bilim dalında, hatta pek çok konuda bibliyografya çalışmaları hazırlanmıştır. Bu gayretler bir disipline yahut konuya ait çalışmaların bir düzen dâhilinde kayıt altına alınmasının yanı sıra araştırmacılara büyük kolaylık sağlayacaktır.

Eserleri, yazıları, gazete ve radyo programları ve ödülleri ile belleklerde önemli izler bırakan Selim İleri; bugüne kadar dil ve edebiyat konulu bilimsel çalışmalara konu olmuştur. Bu yazının temel amacı, sanatçı hakkında yapılan akademik çalışmaların künyesini bir araya getirerek sanatçı hakkında çalışma yapmak isteyen yeni araştırmacılara toplu bir liste sunmaktır. Ayrıca Selim İleri merkezli çalışmalar üzerine kısa bir değerlendirme yapıp yeni araştırmacılara yol göstermektir.

Çalışma belgesel tarama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamına lisansüstü tezler, kitaplar ve makaleler dâhil edilmiştir. Kuşkusuz,

Selim İleri, hakkında çok sayıda araştırma, inceleme ve değerlendirme yapılan bir sanatçıdır. Bugüne kadar kaleme alınan her yazı, vücuda getirilen her çalışma değerlidir. Ancak elinizdeki çalışmaya akademik çalışmalara konu olmuş tez, kitap ve makaleler alınmış; popüler nitelikli edebiyat, kültür, sanat dergileri ile çeşitli gazetelerde yayımlanan çalışmalar dâhil edilmemiştir. Bugüne kadar tamamlanan lisansüstü tezler için Ulusal Tez Merkezi (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) kayıtlarından istifade edilmiştir. Kitap ve makalelerde Yökakademik Yükseköğretim akademik arama (<https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/>) sayfası, çeşitli arama ortamları ve kütüphane kaynaklarından yararlanılmıştır.

1. Lisansüstü Çalışmalar

1.1. Yüksek Lisans Tezleri

- 1.1.1. Akyüz, Muhammet Lütfü (2021), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesi Ana Başlıklı Romanlarında Anlatıcı Profilleri ve Anlatım Teknikleri (Bilinç Akımı tekniği)”, Ağrı: İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- 1.1.2. Bildirici, Hatice (2006), “Selim İleri’nin Hikâyelerinde Dostluk Temasının Açılımları”, Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.3. Bilhan, Rukiye (1998), “Selim İleri Hayatı ve Romanları”, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.4. Butav, Özgül (2022), “Heteronormativite ve Yabancılaşma İlişkisi Bağlamında Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesi’nin İncelenmesi”, Mersin: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.5. Çan, Özlem (2009), “Selim İleri’de İstanbul”, Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.6. Çeliker, Rabia (2024), “Selim İleri’nin Hikâyelerinde Mekân”, Sinop: Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- 1.1.7. Güçlü, Ayşe (2008), “Selim İleri’nin Romanlarında Kültür Unsurları”, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.8. Halabak, İlknur (2025), “Selim İleri’nin Hikâyelerinde Yapı ve İzlek”, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- 1.1.9. Harmanlı, Abdullah (2006), “Selim İleri’nin Edebî Kişiliği ve Öykücülüğü”, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.10. Kayışlı, Gülsen (2010), “Selim İleri’nin Eserlerinde İstanbul Teması”, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.11. Kaşkaoğlu, Özlem (2020), “Selim İleri’nin Eserlerinde Güzel Sanatlar”, İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

- 1.1.12. Kılıç, Bedia (2022), “Selim İleri’nin ‘Ölünceye Kadar Seninim’ ve ‘Sona Ermek’ Romanlarında Söz Dizimi”, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.13. Kuş Konak, Ayşe (2019), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesi’nin Psikanalitik Açından İncelenmesi”, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.14. Mahmood, Ramal (2015), “Selim İleri’nin Yağmur Akşamları Adlı Hikâye Kitabı Üzerinde Söz Dizimi İncelemesi”, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.15. Öksüz, Mert (2009), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesinde Başkışılar”, Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.16. Özhan, Zehra (2010), “Selim İleri’nin Eserlerinde Kadın”, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.17. Özkaya, Şerife Füsun (2022), “Selim İleri’nin Geçmiş, Bir Daha Geri Gelmeyecek Zamanlar Serisinde Nesnelerin Varlığı”, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 1.1.18. Özsözgün, Büşra (2023), “Selim İleri’nin Romanlarında Yer Alan Şahıslar Kadrosunun İlk Örneksele (Arketipsel) Özellikleri”, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 1.1.19. Öztekin, Uğur (2019), “Selim İleri’nin Eserlerinde Yeme İçme Kültürü”, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.20. Sayın, Sedat (2006), “Selim İleri’nin Hikâyeleri ve Hikâyeciliği”, Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.21. Teoman, Berna (1999), “Biyografiden Kurmacaya: Friedrich Dürrenmatt’ın ‘Konularım’ı ile Selim İleri’nin ‘Cemil Şevket Bey, Aynalı Dolaba İki El Revolveri’i Arasında Bir Karşılaştırma”, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.22. Toprak, Seçil (2007), “Selim İleri’nin Eserlerinde Sinema ve Edebiyat İlişkisi”, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.23. Yenidoğan, Ceylan (2013), “Selim İleri ve Edebi Tenkit”, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 1.1.24. Yenitürk, Niyazi (2024), “Türkçe Derslerinde Okuma Materyali Olarak Hikâyelerdeki Atasözü, Deyim ve Kalıp Söz Zenginliği: Selim İleri’nin İlkgençlik Çağına Öyküler Örneği”, Adıyaman: Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Enstitüsü.
- 1.1.25. Yıldız, Alpay Doğan (1999), “Selim İleri’nin Romanları Üzerine ‘Okur Merkezli’ Bir Yaklaşım” Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü.

1.1.26. Yılmaz, Sıla (2023), “Selim İleri’nin Öykülerine Psikanalitik Bir Yaklaşım”, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

1.2. Doktora Tezleri

1.2.1. Çakmak, Nursel (2019), “Selim İleri’nin İstanbul’u”, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

1.2.2. Çetinkaya, Ahmet (2023), “Selim İleri Romanlarında Modernist ve Post-modernist Unsurlar”, Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

1.2.3. Çopur, Yusuf (2016), “Selim İleri’nin Romanlarında Metinlerarasılık Bağlamında Türk Edebiyatı”, İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

1.2.4. Mengi, Nesrin (2009), “Selim İleri’nin Romancılığı”, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

1.2.5. Gümüş, Şirin (1991), “Phantasie, Traum und Fiktion in Peter Handkes Roman “Die Stunde der wahren Empfindung” und Selim İleris ‘Ölünceye Kadar Seninim’”, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2. Kitaplar

2.1. Arak, Hüseyin (2016), *Çağdaş Alman ve Türk Romancılarının Eleştiri Yazıları: Hermann Hesse, Thomas Mann, Selim İleri, Erendiz Atasü*, Saarbrücken: Türkiye Alim Kitapları.

2.2. Büyüktuncay, Mehmet (2020), *Sırrı Çevirmenin Olanaksızlığı Selim İleri Romanından Çeviriye Kurmaca ile Bakmak*, Lambert Academic Publishing.

2.3. İnci, Handan (2007), *Selim İleri Kitabı Şimdi Seni Konuşuyorduk*, İstanbul: Doğan Kitap.

2.4. Oktay, Ahmet (1998), *Selim İleri’nin Romancılığı ve Romanları: Şeytan, Melek, Soyтары*, İstanbul: Oğlak Yayınları.

2.5. Şüyyün, Faruk (2018), *Arkadaşım Selim - Yazışmalar*, İstanbul: TÜYAP.

2.6. Toprak, Seçil (2011), *Selim İleri’de Sinema ve Edebiyat*, İstanbul: MVT Yayıncılık.

3. Makaleler

3.1. Akgöğ, Hasan (2016), “Selim İleri’nin Hikâyeleri’nde Kent/Kentleşme Meslesi”, *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, C 14, S 1, s. 601-617.

3.2. Akyüz, Muhammet Lütfi ve Şahin, Nurullah (2021), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesi Ana Başlıklı Romanlarında Anlatıcı Profilleri ve Anlatım

Teknikleri Bilinç Akımı Tekniği”, *BÜĞÜ Dil ve Eğitim Dergisi*, Volume 2, S 4, s. 499-521.

3.3. Aldemir, Emine Neşe (2020), “Mektuplarda Aranan Şefkat: Selim İleri’nin Elimde Viyoletler/Beklenen Sevgili Romanının Yapı ve İçerik Tahlili”, *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, S 8, s. 256-289.

3.4. Altuğ, Fatih (2015), “Selim İleri’nin ‘Kapalı İktisat’ını Açmak: Melankoli, Politika ve Mecralar Arasılık”, *Erdem*, S 69, s. 5-21.

3.5. Arak, Hüseyin (2010), “Selim İleri’nin Romancı Gözüyle Kaleme Aldığı Eleştirel İçerikli İnceleme Yazılarından Seçmeler”, *Turkish Studies*, Volume 5/2 (Spring 2010), s. 800-822

3.6. Aslan, Hanifi (2010), “Renklerden Kırmızı İsimlerden Ali Eşyalardan Aynalı Dolap yahut Üç Romanda Anlatılan Dünya”, *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, S 4, s. 37-66.

3.7. Aydın, Hasene (2019), “Selim İleri’nin Hepsî Alev Romanında Bilinç Akışı Tekniğine Dayalı Dil ve Anlatım Özellikleri”, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, Özel Sayı, s. 106-122.

3.8. Babacan, Mahmut ve Yumuş, Seval (2024), “Metinlerarası İlişkiler Bağlamında Halid Ziya’nın Bir Acı Hikâye Eseri ile Selim İleri’nin Kırık Deniz Kabukları Romanının Karşılaştırılması”, *Söylem Filoloji Dergisi*, S 9 (1), s. 24-42

3.9. Baran, Ethem ve Özüdoğru, Saban (2004), “Selim İleri ile Söyleşi” *Bilim ve Akıl Aydınlanlığında Millî Eğitim Dergisi*, s. 22-24.

3.10. Budak, Ali (2015), “Selim İleri’nin ‘Yarın Yapayalnız’ Romanında Aşkın ‘Özel’ ve ‘Derin’ Hâlleri”, *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, S 13, s. 7-30.

3.11. Çakmak, Nursel ve Arslan, Nihayet (2019), “Selim İleri’nin ‘Hayatımın Romanı’ Adlı Hikayesinde Kurgusal Mekân Olarak İstanbul”, *Edebi Eleştiri Dergisi*, C 3/1, s. 15-26.

3.12. Çapan Özdemir, Funda (2020), “Bir Edebî Tenkit Örneği Olarak Selim İleri’nin ‘Seni Çok Özledim’ Adlı Eseri”, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, S 7, s. 264-271.

3.13. Çıkla, Murat (2019), “Selim İleri’nin Kaleminden Cahide Sonku ve Eşyaya Atfedilen Değer”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S 31, s. 193-208

3.14. Çopur, Yusuf (2020), “Selim İleri’nin Romanlarında Türk Edebiyatından İzler”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C 13, S 72, s. 53-67.

3.15. Dikmen, Özge (2012), “Selim İleri’nin ‘Güzün Savaş’ Adlı Hikâyesi Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, *Tunceli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* C 1, S 1, s. 75-96.

- 3.16. Durmuş, Gökay (2013), “Selim İleri’nin ‘Yarın Yapayalnız’ Başlıklı Romanında Postmodernizmin İzlerini Sürmek”, *Turkish Studies*, Volume 8/4 (Spring 2013), s. 705-725.
- 3.17. Durmuş, Gökay (2021), “Selim İleri Romanlarında Abdülhak Hamit Tarhan’a Yönelik Yaklaşımın Nitelikleri”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S 4, s. 299-320.
- 3.18. Fidan, Mehmet (2018), “Selim İleri’nin ‘Ölüm İlişkileri’ İsimli Romanında Yer Alan Değer Çatışmalarının Belirlenmesi ve Eserin Eğitsel Yönden Değerlendirilmesi”, *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, C 2, S 1, s. 18-29.
- 3.19. Güçlü Avcıoğlu, Ayşe (2014), “Selim İleri’nin Romanlarında Toplumsal Boyutuyla Kültür”, *Turkish Studies*, Volume 9/12 (Fall 2014), s. 287-300.
- 3.20. Güngör, Okan Celal (2022), “Selim İleri’nin Eserlerinden Türkçe Sözlük’e Katkıları”, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S 9(1), s. 185-216.
- 3.21. Harmancı, Abdullah (2009), “Selim İleri’nin Edebî Kişiliğini Şekillendiren Unsurlar ve Bunların Öykülerine Yansımaları”, *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S 22, s. 1-22.
- 3.22. Harmancı, Abdullah (2020), “Selim İleri’nin Edebi Kişiliğine İlişkin Bazı Dikkatler”, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S 8(6), s. 1835-1840.
- 3.23. Kacıroğlu, Murat (2010), “Selim İleri’nin Cemil Şevket Bey, Aynalı Dolaba İki El Revolver Romanında Üstkurmaca Yapı ve Tarihsellik Düzleminde Anti-Kahraman İmgesi”, *Folklor/Edebiyat*, C 16, S 62, s. 203-216.
- 3.24. Kıran, Ayşe (1979), “Selim İleri nin Yapıtlarında Toplumsal Bir Sorun: İlişkilerin Ölümü”, *FDE Yazın ve Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, S 4, s. 80-96.
- 3.25. Koç, Murat (2003), “Metinlerarası İlişkiler Metoduna Göre Selim İleri’nin Kırık Deniz Kabukları Adlı Romanı Üzerine Bir İnceleme”, *İlmî Araştırmalar*, S 15, s. 39-52.
- 3.26. Koç, Murat (2003), “Selim İleri’nin Ahmet Hamdi Tanpınar Hakkında Yazdığı Roman Üzerine Bir İnceleme”, *Hars Akademi Uluslararası Hakemli Kültür Sanat Mimarlık Dergisi*, C 4, S 7, s. 1-16.
- 3.27. Maktal Canko, Dilek Yeliz (2019), “Türk edebiyatında Bizans İmparatorileri ve Selim İleri’nin ‘Hepsi Alev’ Romanı”, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, S 19, s. 308-318.
- 3.28. Mengi, Nesrin (2009), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesi’ndeki İçerik Özellikleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Karadeniz Uluslararası Bilim Dergisi*, S 3, s. 147-164.

- 3.29. Mengi, Nesrin (2011), “Selim İleri’nin Romanlarında Zaman Kurgusu”, *Turkish Studies*, Volume 6/3, (Summer 2011), s. 1083-1096.
- 3.30. Mengi, Nesrin (2013), “Selim İleri’nin Romancılığı ve Türk Romancılığındaki Yeri”, *Folklor/Edebiyat*, C 18, S 71, s. 127-141.
- 3.31. Nakıboğlu, Gülsün (2021), “Anlatıcılar Revüsünde ‘Bir Zamir Vertigosu’: İkinci Şahıs Anlatısı Türleri, İkinci Şahıs Anlatısında Bölünmüş Anlatıcı Kimliği, İkiz Anlatıcılar, Çoğul Anlatıcı Kullanımı ve Anlatıcılar Arası İlişkiler, Selim İleri’nin Sona Ermek Etüdü Örneği”, *Turkish Studies*, 16(4), s. 2413-2457.
- 3.32. Oktay, Gülçin (2017), “Selim İleri’nin Edebiyatta 50. Yılı: O Aşk Dinmedi”, *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 67-70.
- 3.33. Oktay, Gülçin (2017), “Selim İleri’nin Ölünceye Kadar Seninim Romanında Yaşlı Kızlar Geçkin Melodramlar” *International Journal of Human Sciences*, Volume 14, s. 1951-1965.
- 3.34. Öksüz, Mert (2012), “Selim İleri’nin Bodrum Dörtlemesinde Başkişiler,” *Kocaeli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, Volume 3, s. 133-162.
- 3.35. Özcan, Nezahat (2016), “Selim İleri’den Bir Ressama Yorum Mihri Müşfik: Ölü Bir Kelebek”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S 25, s. 153-174.
- 3.36. Poyraz, Yakup ve Tatar Kırılmış, İlknur (2014), “Selim İleri, A Cursed Mind Splitting, Istanbul: Everest Publications (2013)”, *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, S 2/3, s. 103-112.
- 3.37. Sarıççek, Mümtaz ve Özsozgün, Büşra (2023), “Selim İleri’nin Romanlarında Anima/Animus Arketiplerinin Sağlıksız Gelişimi: Eşcinsel Karakterler”, *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken Journal of World of Turks*, S 15/2, 63-78.
- 3.38. Taştan, Zeki (2004), “Selim İleri’nin Yarın Yapayalnız Romanında Farklı Bir Başkarakter: ‘Handan Sarp’”, *İlmî Araştırmalar*, S 18, s. 93-102.
- 3.39. Ulusoy Tunçel, Ayşe (2021), “Selim İleride Reşat Nuri’nin İzini Sürmek”, *Turkish Studies*, Volume 16/2 (Winter 2009), s. 839-859.
- 3.40. Üstün, Koray (2017), “Portre Yazarı Olarak Selim İleri: Kar Yağıyor Hayatıma”, *STAD Sanal Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, C 2, S 4, s. 37-47.
- 3.41. Yıldız, Alpay Doğan (2004), “Selim İleri Romancılığına Genel Bir Bakış”, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Millî Eğitim*, S 52-53, s. 14-20.
- 3.42. Yıldız, Alpay Doğan (2009), “Edebiyatın Kaynağı Olarak Edebiyat Selim İleri Romancılığı”, *Turkish Studies*, Volume 4/1-II (Winter 2009), s. 1463-1478.
- 3.43. Yılmaz, Nusret (2017), “Selim İleri’nin ‘Bodrum Dörtlemesi’nde Bunalım Edebiyatının İzleri”, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S 63, s. 491-503

3.44. Zeka, Semih (2020), “Selim İleri’nin ‘Elimde Viyoletler/Beklenen Sevgili’ Adlı Romanı Üzerine Bir İnceleme”, *Kültür Araştırmaları Dergisi*, S 5, s. 1-26.

3.44. Ağırtaş, Murat (2002), “Esir Şehrin Mahpusu, Selim İleri”, *Folklor/Edebiyat*, C 8, S 32, s.121-147

3.45. Cebeci, Oğuz (2002), “Selim İleri’nin Solmaz Hanım Kimsesiz Okurlar İçin Adlı Romanındaki Karakterlere İlişkin Bir Çözümleme Denemesi”, *Folklor/Edebiyat*, C 8, S 32, s.105-120

Sonuç

Yapılan taramalar sonunda Selim İleri ve eserleriyle ilgili olarak 27 yüksek lisans ve 5 doktora tezinin hazırlandığı tespit edilmiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi’ndeki kayıtlara göre ilk tez çalışması 1991 yılında tamamlanan doktora tezidir. Lisansüstü çalışmalardan yalnızca üçü sanatçının bazı eserlerindeki söz varlığı unsurları ile onların söz dizimsel özelliklerine yöneliktir. Diğerleri edebiyat, sinema, psikoloji gibi alanlara ilişkindir. Bugüne kadar sanatçının dil kullanımı ve üslup özelliklerine dair bir çalışmanın yapılmadığı da dikkatleri çekmektedir.

Tespit edebildiğimiz kitap sayısı 6’dır. İnci (2007) tarafından hazırlanan eser, çok yazarlı bir kitaptır. Diğer kitaplardan bir kısmı lisansüstü bitirme çalışmalarının yayına dönüştürülmüş şeklidir. Ortaya çıkan makale sayısı ise 45’tir. Makalelerin çoğu, sanatçı hakkında lisansüstü çalışma yapan kişiler tarafından kaleme alınmıştır. Sadece bir tanesi yazarın söz varlığı ile ilgilidir.

Dil araştırmacılarının çok velut bir şahsiyet olan Selim İleri’ye ilgisi, yukarıda anılan birkaç eserden ibarettir. Hemen her eserinde zengin bir söz varlığı ile karşılaşılır, kendine özgü sözcük ve söyleyişlere yer veren Selim İleri’nin; dil icrası, söz varlığı çeşitliliği ve zenginliğiyle kapsamlı bir şekilde ele alınıp incelenmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki listede de görüldüğü üzere, 2006 yılından itibaren Selim İleri odaklı lisansüstü çalışmaların ve akademik yayınların sayısı artmıştır. Her çalışmada olduğu gözden kaçan, tespit edilemeyen bazı yayınlar da vardır. Elinizdeki yazıda da benzer bir durumun görülmesi muhtemeldir. Popüler nitelikli çalışmalarla birlikte Selim İleri hakkında ortaya konan tüm çalışmaların toplanarak görülebileceği bir bibliyografya çalışmasının yapılması bir ihtiyaç ve usta sanatçıya bir vefa borcu olarak araştırmacıların önünde durmaktadır.

Kısaltmalar

bs.	Baskı, basım
C	Cilt
S	Sayı

Kaynaklar

İnci, Handan, *Selim İleri Kitabı: Şimdi Seni Konuşuyorduk*, Doğan Kitap, İstanbul 2007.

Kutluer, İlhan, “Keşfü’z-Zünûn”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 25. Cilt, İstanbul 2002, s. 321-322.

Şahin, Özge, “Selim İleri Bibliyografyası”, *Eşik Cini*, S 11, 2007, s. 46-53.

<https://teis.yesevi.edu.tr/maddedetay/ileri-selim> Erişim Tarihi 19 Ocak 2026.